

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Enhed
Danmarks Statistik, Di-
rektionssekretariatet

Sagsbehandler
Kim Voldby (DST)

Koordineret med
Internationalt kontor
(DLM)

Sagsnr.
2023 - 2477

Doknr.
33500

Dato
06-09-2023

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 223/2009 om europæiske statistikker (Com (2023) 402 final)

1. Resumé

Kommissionen fremsatte 10. juli 2023 ovennævnte forslag til forordning. Den danske version af forslaget blev modtaget i Danmarks Faste Repræsentation ved EU 10. juli 2023.

Forslaget reviderer basislovgivningen for europæiske statistikker med det formål at modernisere det juridiske grundlag for produktion af europæisk statistik samt sikre en større kapacitet til at imødekomme nye brugerbehov under hensyntagen til virksomhedernes svarbyrde og statistikmyndighedernes produktionsomkostninger.

Regeringen støtter intentionerne i forslaget og finder det vigtigt på udvalgte områder at modernisere det juridiske grundlag for produktion af europæisk statistik samt at sikre en større kapacitet til at imødekomme nye brugerbehov under hensyntagen til virksomhedernes svarbyrde og statistikmyndighedernes produktionsomkostninger. Regeringen finder det vigtigt at minimere unødvendige omkostninger og administrative byrder for både myndigheder, borgere og virksomheder, med henblik på at opnå forordningens formål mest omkostningseffektivt og hensigtsmæssigt.

Forslaget kan medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser. I konsekvensanalysen, der ledsager forordningsforslaget, skønnes det, at de årlige nationale meromkostninger i medlemsstaterne på længere sigt vil beløbe sig til ca. 4,01 mia. kr, hvoraf den danske andel (2 pct.) udgør ca. 81,2 mio. kr. Blandt andet kan bestemmelserne om obligatorisk udveksling af ikke-identificerbare data samt bestemmelserne om krisehåndtering være udgiftsdrivende.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 10. juli 2023 ovennævnte forslag til forordning. Den danske version af forslaget blev modtaget i Danmarks Faste Repræsentation ved EU 10. juli 2023. Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 338 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter den almindelige lovgivningsprocedure i henhold til traktatens artikel 294.

3. Formål og indhold

Formålet er at revidere den eksisterende forordning om Europæiske Statistikker, så det juridiske grundlag for produktion af europæisk statistik moderniseres, og en større kapacitet sikres til at imødekomme nye brugerbehov under hensyntagen til virksomhedernes svarbyrde og statistikmyndighedernes produktionsomkostninger.

Dette foreslås tilgodeset ved at tilrette den eksisterende lovgivning på følgende områder:

1. I lyset af de seneste års kriser (Covid-19, migration, krigen i Ukraine mv.) foreslås indføjet en mekanisme for krisehåndtering med henblik på at sikre en statistisk belysning af kriser, der kan lægges til grund for en europæisk krise-respons og evidens-baseret beslutningstagen i krisesituationer.
2. Den digitale transformation åbner for udnyttelse af nye datakilder, der giver mulighed for at nedbringe byrder for erhvervslivet, belyse nye udviklingstendenser i samfundet og effektivisere statistikproduktionen. Forslaget åbner derfor for, at statistikmyndigheder på sigt får mulighed for at indhente og anvende 'data i privat besiddelse' (fx scannerdata, korttransaktioner, 'el-måler'-data) i relation til sektorspecifik EU-regulering. Disse data indsamles alene til statistisk brug, hvorved data ikke vil kunne anvendes til administrative formål, kontrolformål mv. Anvendelsen af data vil ske i et lukket system og under skyldig hensyntagen til GDPR og privatlivets fred samt med sigte på at sikre ensartede vilkår for virksomheder og institutioner. Forslaget er en revision af en rammeforordning og indebærer ikke i sig selv indsamling af data. Forslaget lægger op til, at nye datakilder kan benyttes, når der skal indsamles data, der er omfattet af Kommissionens statistiske arbejdsprogram.
3. Der lægges op til at udbygge og præcisere de muligheder, der allerede i dag er indeholdt i forordningen om europæiske statistikker med hensyn til udnyttelsen af registerdata (administrative registre), med det formål at sikre en hurtigere og mere effektiv statistikproduktion.
4. Der lægges op til at udbygge det juridiske grundlag vedrørende obligatorisk udveksling af ikke-identificerbare data - på såvel nationalt som europæisk niveau - til produktion af europæiske statistikker med det formål at sikre en hurtigere og mere effektiv statistikproduktion.
5. Endelig åbner forordningsforslaget for, at de nationale statistikmyndigheder og Eurostat får mulighed for at påtage sig en mere central, faciliterende rolle i henholdsvis det nationale og europæiske data-økosystem. ved at medlemslandene kan gøre brug af de nationale statistik myndigheders kompetencer med henblik på at varetage funktioner som fastsat i de nationale datastyringsrammer med det formål at fremme dataintegration og -interoperabilitet (som fx anført i Data Governance Act).

Kommissionen lægger op til, at forordningen skal træde i kraft i løbet af 2024.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 294 vedr. proceduren om almindelig lovgivning. Der foreligger endnu ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at den foreslåede lovgivning er nødvendig for at sikre sammenhæng, sammenlignelighed og kvalitet af den europæiske statistik på tværs af EU's medlemsstater med særlig henvisning til de ændrede produktionsbetingelser i lyset af den digitale transformation og behovet for krisehåndtering.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, eftersom udarbejdelsen af sammenlignelig europæisk statistik nødvendiggør en fælles lovgivningsramme, der fastlægger fælles definitioner, tidsfrister, krav til kilde- og metodokumentation m.v.

6. Gældende dansk ret

Forordningsforslaget ændrer forordning (EF) nr. 223/2009 om europæiske statistikker.

Herudover er gældende dansk ret på området Lov om Danmarks Statistik.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget forudses ikke at have umiddelbare nationale lovgivningsmæssige konsekvenser. På sigt må det dog anses for hensigtsmæssigt at få udmøntet adgangen til at benytte 'data i privat besiddelse' til statistiske formål i Lov om Danmarks Statistik.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser: Forslaget kan medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser. I konsekvensanalysen, der ledsager forordningsforslaget, skønnes det, at de årlige nationale meromkostninger i medlemsstaterne på længere sigt vil beløbe sig til ca. 4,01 mia. kr, hvoraf den danske andel (2 pct.) udgør ca. 81,2 mio. kr. Blandt andet kan bestemmelserne om obligatorisk udveksling af ikke-identificerbare data samt bestemmelserne om krisehåndtering være udgiftsdrivende.

Forslaget skønnes hertil have statsfinansielle konsekvenser via det danske EU-bidrag som følge finansiering af gennemførelsen af forslaget årligt for ca. 81,2 mio. kr. i EU-budgettet. Den danske finansieringsandel udgør ca. 2 pct. heraf, hvilket svarer til ca. 1,5 mio. kr. årligt.

Det bemærkes, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, skal afholdes inden for eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser: I konsekvensanalysen, der ledsager forordningsforslaget, skønnes det, at de årlige nationale meromkostninger for dataindehavere på længere sigt vil kunne beløbe sig til ca. 1,49 mia. kr., hvoraf den danske andel (2 pct.) udgør ca. 30 mio. kr. Tilsvarende vurderes forslagens fordele i form af reducerede indberetningsbyrder mv. at udgøre 4,3 mia. kr., hvoraf den danske andel (2 pct.) udgør ca. 90 mio. kr. Den samlede nettogevinst på 2,8 mia. kr. på EU-niveau skønnes med andre ord give en samfundsmæssig nettogevinst på ca. 60 mio. kr. i Danmark. Forslaget kan medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet i form af indberetninger af 'data i privat besiddelse'.

Andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring med frist for bemærkninger den 11. august 2023 til følgende interessenter:

Danmarks Nationalbank
Dansk Arbejdsgiverforening
Dansk Erhverv
De Økonomiske Råd

DI
Fagbevægelsens Hovedorganisation
Finans Danmark
Forsikring & Pension
Landbrug & Fødevarer

Der er indkommer høringssvar fra F&P og Landbrug og Fødevarer.

Generelle bemærkninger

F&P støtter det overordnede formål i forordningsforslaget, ikke mindst hvad angår krisehåndtering. Desuden værdsættes intentionen om at styrke den digitale dataindsamling, der vil bidrage til at mindske byrder for private virksomheder.

Landbrug & Fødevarer støtter moderniseringen og effektiviseringen af den europæiske statistikproduktion. Landbrug & Fødevarer udtrykker dog, trods de skønnede nettogevinster for europæisk og dansk erhvervsliv, bekymring for forordningsforslagets brede hjemmel mht. at få adgang til 'data i privat besiddelse'. I den forbindelse fremhæves det, at det i forordningen bør præciseres, hvilke betingelser og kriterier, der lægges til grund for, at der kan anmodes om adgang til 'data i privat besiddelse'. Ligeledes betones det, at der bør sikres tilstrækkelig beskyttelse af data, samt at disse alene kan benyttes til statistiske formål. Herudover ser Landbrug & Fødevarer gerne, at det i rammeordningen præciseres, hvilke områder og datatyper samt hvilke private dataleverandører forordningen er rettet imod.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har endnu ikke været substansbehandlet i Rådets arbejdsgruppe for statistik. På baggrund af drøftelser af forslaget i Kommissionens ekspertgruppe må det antages, at de fleste medlemsstater generelt vil stille sig positive over for intentionerne i forslaget om at modernisere det juridiske grundlag for produktion af europæisk statistik og at sikre en større kapacitet til at imødekomme nye brugerbehov under hensyntagen til virksomhedernes svarbyrde og statistikmyndighedernes produktionsomkostninger. Specielt kan der forventes opbakning til at etablere en juridisk ramme, der muliggør, at der på sigt kan indhentes og anvendes 'data i privat besiddelse' i relation til sektorspecifik lovgivning.

Desuden ventes en positiv holdning til ændringsforslagets intention om, at statistikinstitutionerne skal kunne påtage sig en mere central, faciliterende rolle i det nationale og europæiske data-økosystem.

Derimod forventes der blandt mange medlemsstater at være skepsis over for en væsentlig udbygget – og Kommissionsforankret - fælleseuropæisk set-up for håndtering af kriser samt for at udbygge og præcisere det juridiske grundlag for henholdsvis udnyttelsen af registerdata og obligatorisk udvekslingen af data. En betragtelig del af medlemsstaterne forventes at finde det eksisterende juridiske grundlag er tilstrækkeligt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter intentionerne i forslaget og finder det vigtigt på udvalgte områder at modernisere det juridiske grundlag for produktion af europæisk statistik samt at sikre en større kapacitet til at imødekomme nye brugerbehov under hensyntagen til virksomhedernes svarbyrde og statistikmyndighedernes produktionsomkostninger.

Regeringen finder det vigtigt at minimere unødvendige omkostninger og administrative byrder for både myndigheder, borgere og virksomheder, med henblik på at opnå forordningens formål mest omkostningseffektivt og hensigtsmæssigt.

Regeringen ser det som en naturlig udvikling, at en moderniseret lovgivning åbner for en balanceret udnyttelse af 'data i privat besiddelse' til statistisk brug og vil arbejde for at sikre proportionalitet for så vidt angår både retvisende statistik og korrekt håndtering af disse data samt en præcisering af databehov fortsat skal ske gennem sektorlovgivning. Adgangen til nye datakilder er central for at reducere svarbyrden, for at øge kvaliteten og effektiviteten i statistikproduktionen og for at kunne belyse nye samfundsfænomener.

Regeringen hilser det også velkomment, at der åbnes for, at de centrale statistikmyndigheder kan udnytte deres kendskab til datahåndtering, datafortrolighed mv. til at påtage sig en central rolle i faciliteringen af et datadrevet samfund.

Derimod ser regeringen ikke det store behov for at introducere en væsentligt udbygget procedure for krisehåndtering med henblik på at sikre en statistisk belysning af kriser samt for at udbygge og præcisere det juridiske grundlag for henholdsvis udnyttelsen af registerdata og udvekslingen af data. Regeringen finder, at det juridiske grundlag herfor allerede er indeholdt i den eksisterende Forordning om europæiske statistikker samt forordning om harmoniserede regler for fair adgang til og anvendelse af data (dataforordningen), og kommende europæisk digitaliseringslovgivning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.